

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Sola Scriptura

Maar het Woord des Heeren blijft in der eeuwigheid"

1 Petrus 1:25a

De apostel Petrus haalt in zijn brief woorden aan van de profeet Jesaja. Jesaja heeft gezien de sterfelijkheid en de vergankelijkheid van alle vlees. "Alle vlees is gras en al zijn goedertierenheid als een bloem des velds. Het gras verdort, de bloem valt af, als de Geest des HEEREN daarin blaast; voorwaar, het volk is gras. Het gras verdort, de bloem valt af". Daartegenover heeft Jesaja ook gezien het blijven van het Woord van de Heere. Dat Woord blijft, ja het blijft tot in der eeuwigheid. Het wankelt niet, het wijkt niet, zelfs geen duimbreed. Het houdt stand, het blijft recht overeind.

We gaan de reformatie herdenken. Wat een weldaad, wat een zegen de drie sola's. Hoe was het goud verdonkerd. Niet meer sola gratia. De mens moet het werk van Christus completeren. Niet meer sola fide. Men was aangevoelen op de zeven sacramenten van de roomse kerk. De sacramenten waren zaligmakend. Niet meer sola scriptura. 't Was geworden sola ecclesia. Als men maar rooms was dan kwam het goed. Wat dat laatste sola van de reformatie betreft - u weet, dat wie betrapte werd op het hebben van een Bijbel, die ging naar de brandstapel, en met dezulke de Bijbel. De inquisitie was genadeloos. Houd er rekening mee dat de besluiten van het concilie van Trente nog recht overeind staan. Het "anathema sit...", het "vervloekt zij..." is nog nooit herroepen. Eén concessie heeft Rome gedaan. Het hebben van de Bijbel is niet meer strafbaar. Het is nuttig, maar niet noodzakelijk. Dus niet sola scriptura. Vandaag lukt

het satan niet meer om alle Bijbels in het vuur te krijgen. Daarom is hij listig veranderd van tactiek. Zou het wel waar zijn wat in de Bijbel staat. De Bijbel is geschreven door mensen. Dat menselijke element moet er eerst uitgehaald worden. Ik denk aan de eerste bladzijde van de Bijbel. Och, zegt men, dat van het paradijs is inkleding. Zo heeft men de Bijbel een beetje aantrekkelijk willen maken. Echter wie komt aan Adam komt aan de tweede Adam. De plaats waar de Schrift Adam zet en de plaats waar Christus staat zijn met elkaar verbonden. Wie Adam verheft, ziet over Christus heen. Wie de val van Adam ontkent, houdt Jezus Christus slechts over als mens, als voorbeeld, meer niet. 't Is opmerkelijk dat boeken die dergelijks verkondigen, geen lange levensduur hebben. Ze komen uiteindelijk bij het oud papier terecht. Echter - het Woord van God blijft, zelfs tot in der eeuwigheid. Daar zorgt de God van het Woord Zelf voor. Opdat elk geslacht dat Woord zou hebben. Het is het wonder van Gods liefde dat het Woord op de kansel ligt. Het is evenzeer het wonder van Gods liefde dat u zelf het Woord moogt hebben. Dat Woord dat u wijs kan maken tot zaligheid. Begeert u om zalig te worden? Ik vermoed dat u daar volmondig ja op zegt. Dan komt nu de vraag: u leest zeker veel in het Woord? Misschien is uw antwoord: och wat zal ik zeggen, ik heb er vaak geen tijd voor. Nu dan is dat eerste een leugen. Want het Woord is het middel om zalig te worden. Wie dat middel laat liggen, moet niet verwachten zalig te worden. Lieve lezer, zit u veel met een geopend Woord en gevouwen hadden daarboven? Er staat toch in dat Woord dat het door Woord en Geest zal geschieden.

Zingt u nu met uw hart: "Uw Woord kan mij ofschoon ik alles mis, door zijne smaak en hart en zinnen strelen"? O dat Woord is zo eerlijk. Het zegt mij precies in welke diepte ik door eigen schuld ben terecht gekomen. Doch dat Woord zegt mij ook in welke diepte Gods Zoon is afgedaald, en dat om verloren zondaren uit de kuil van modderig slijk te verlossen. Weet u - u kent wel dat weegschaaltje van vroeger bij de apotheker - wel als dat ene schaalte naar beneden ging dan kwam het andere omhoog. Hoe lager het ene hoe hoger het andere. Zo is het geestelijk ook: hoe dieper ik hoe hoger Christus. Het Woord noemt al mijn namen: zondaar, al Gods geboden zwaar en menigmaal overtreden, verdorven, vijand, schuldenaar. Hoe meer ik daar amen op leer zeggen, des te schoner wordt Christus, en des te gepaster en des te noodzakelijker en des te dierbaarder. "En hun ogen opheffende zagen zij niemand anders dan Jezus alleen." Het vleesgeworden Woord, de Middelaar, de Zaligmaker, de Borg. Hoe vol is het Woord van Hem, van Genesis tot Openbaring toe. 't Is hier als bij een jongen die verliefd wordt op een meisje. O wat hijgt hij naar de ontmoeting. Hij wil alles van haar weten, en als hij een foto van haar heeft, o neen - die stopt hij niet achteloos weg, die laat hij niet slingeren. Ik zie hem zitten op z'n kamer met die foto in de hand, fluisterend: "o liefste, o mijn liefste!" 't Is niet anders als de liefde van God in ons hart wordt uitgestort. O ik begrijp best indien we het Woord dichtlaten. Ik wil niet mijn beeld zien zoals het getekend wordt in de Schrift. Bovendien - satan wil helemaal niet dat ik het Woord ter hand neem. Hij zou een onderdaan kunnen kwijtraken. Doch om uws levens wil - neem het Woord, en lees, lees biddend. Want het is en blijft sola scriptura, en dat Woord houdt stand in eeuwigheid, en zal geen duimbreed wijken.

Ds. v.Z.

Van de administratie

We werden de afgelopen weken verblijd met de opgaven van 7 nieuwe abonnees. Heel fijn. Verder ontvingen we voor ons blad f 165,- aan giften en voor de school in Dundas 2 giften van f 1.000,-. Eén van de Chr. Geref. Kerk van Rotterdam-West en één van de Chr. Geref. Kerk van Middelharnis. Hartelijk dank zowel voor de opgaven van de nieuwe abonnees als voor de ontvangen giften.

Adm. Bewaar het Pand:
A. Beukers, Toussaintplein 20,
2406 XL Alphen a.d Rijn.
Telefoon: 0172-474202.
Postbank: 704350.

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.
Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.
Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

Van de redactie

Inhoud

In deze aflevering van ons blad een samenvatting van de toespraak gehouden door Ds. J.P. Boiten op onze ontmoetingsdag in Kampen. Tevens een verslag van zijn hand waarin de hoofdzaken worden weergegeven van datgene wat behandeld is op de Generale Synode die in Nunspeet vergadert. U treft een eerste artikel aan van de hand

Jesaja zag de HEERE. (1)

Wat is de waarde van Gods genade? Is het voor ons een kostbaar goed? Kunnen we spreken van het wonder van Gods genade als een dierbare zaak voor onze ziel? Gods kerk zal immers eeuwig zingen van de vrije gunst die de ere wordt toegebracht! Veler godsdienst is zo menselijk, zo vlak. Al te veel wordt in onze tijd het wonder gemist. Wat mankeert er aan?

Is het niet de aanschouwing van God Zelf in Zijn grootheid? Jesaja zag de HEERE. In hoofdstuk 6 beschrijft de profeet deze bijzondere openbaring. Het werd een troostvolle Godsontmoeting voor Jesaja. Gods heilighdom ging open. Hij kreeg een blik in het heilige der heiligen, waar boven de ark des verbonds de lichtende wolk van Gods heilrijke tegenwoordigheid was. Zulk een Godsopenbaring moet ten grondslag liggen aan ons geestelijk leven. Zonder een dergelijke ontmoeting blijft het geestelijk leven leeg. God gaf aan de profeet een gezicht op Zijn heiligheid. Het liet een onuitwisbare indruk bij Jesaja achter. Het had een radicale levensverandering tot gevolg. In zijn profetie komt regelmatig terug dat God de Heilige is.

In dit zgn. roepingsvisioen van Jesaja komt de heerlijkheid van God duidelijk uit. Jesaja ziet Hem zittende op een hoge en verheven troon. God troont in de glorie van Zijn majesteit. Hij is verheven boven ieder mens. Calvijn zegt dat in deze beschrijving God als Rechter wordt getoond. God woont in Zijn heilighdom als de Koning der ganse aarde.

Hij regeert alle dingen. De zomen van Zijn koningsmantel vervullen de tempel. De hemel is vol van Zijn heerlijkheid. Een zeer indrukwekkend gezicht, niet alleen van Gods Koningsheerlijkheid maar tevens van Zijn priesterschap.

van Drs. G.J. Capellen over het boek van John Brown "Christus, de Weg, de Waarheid en het Leven."

Ambtsdragersconferentie

D.V. zaterdagmiddag 28 november in de Krooswijkhof te Dordrecht, aavang 14.00 uur, sluiting 16.30 uur. Spreker: Ds. K. Hoefnagel.

Onderwerp: Onkunde: oorzaken, gevolgen en medicijn ertegen.

AvH

Wat hoort bij een koning? Een lijfwacht. Op prinsjesdag werd de gouden koets waarin de koningin reed begeleid door lijfwachten. Zo ziet Jesaja serafs boven de HEERE. Dit is de enige plaats in de Schrift waar van serafs wordt gesproken. "Serafiem" betekent letterlijk: vurige, brandende wezens. Deze serafs zijn Gods troongeesten. Ze staan Hem ter beschikking. Hun liefde en ijver brandt om God te dienen. Zij brengen de heilige en heerlijke God de eer die Hem toekomt. Wie zulk een gezicht van Gods heerlijkheid krijgt, die voelt: deze God is eer waardig. Om zijn heilig Wezen en Zijn machtige daden behoort Hij geprezen te worden. Hoe zal dat door een zondaar kunnen gebeuren? Voor die heilige God heb ik immers geen bestaan? De serafs dienen God met eerbied. Daartoe dienen hun vleugels. Met twee van hun vleugels bedekken zij hun gezicht. Wie kan in het licht van deze heilige God kijken? Met twee vleugels bedekken ze hun voeten. Dit is een heilige plaats. Ons gaan en staan moet bepaald worden door dat besef. Met de andere twee vleugels vliegen zij. De serafs zijn dienstvaardig, bereid en ijverig om God naar Zijn wenken te dienen. Hieruit kunnen wij leren dat God niet zonder eerbied gediend kan worden. Als onze godsdienst niet doortrokken is van de vreze Gods, wat heeft het dan voor waarde? Het is als een voorbijgaande wolk of als optrekkende dauw. Is er in ons hart ontzag voor de heilige God? Voor Hem Die een ontoegankelijk licht bewoont, kan ik niet bestaan! Dan kunnen we niet zonder bedekking. Het kleed van de ootmoed zal over ons moeten, willen we tot Zijn dienst bereid zijn. De genade van de kennis van de heiligheid Gods maakt klein en doet beven voor Zijn Woord. Dat wordt gevonden bij de arme en versla-

gene van geest. Dan wordt het ook merkbaar in onze leefstijl, dat we met een heilig God te doen hebben gekregen. Het dienen van de HEERE is dan niet een zaak die er wat bij hoort, maar het stempelt het leven. Diep ontzag en eerbied is kenmerk van het ware!

De serafs roepen elkaar het driemaal "Heilig!" toe. Onophoudelijk prijzen zij de HEERE in hun koorzang. De deurposten bewogen door hun stemgeluid. De toegang tot het heiligdom schudt. Het heiligdom zelf wordt vervuld met rook. Zodat niet alles goed zichtbaar is. De HEERE verschijnt, maar het is verholde openbaring. Rondom Hem Zijn wolken en donkerheid. In Zijn richten is God niet na te rekenen. Zijn weg en leiding begrijpen we soms niet. Maar het is de rook van het altaar. Zijn bestuur hoeft niet af te schrikken. Omwille van het offer doet de HEERE alle dingen ten goede meewerken voor Zijn volk. Dat zijn zij die leren instemmen met het toeroepen van de HEERE: Heilig zijt Gij! Doet deze verschijning ook onze ziel beven?

De heiligheid van God houdt in dat Hij zonder zonde is. Afgescheiden van de zondige wereld. Dat de serafs Hem het driemaal "heilig" toeroepen betekent dat de HEERE volkomen anders is. Verheven boven al het onreine. Een God Die de zonde niet verdraagt. Onaantastbaar is de HEERE geheel uniek in Zijn Koningsheerschappij over de aarde. Het heilig zijn van de HEERE wil ook uitdrukken dat Hij toegewijd is aan Zijn eer en zaak. Hij zet Zich volkomen in om Zijn deugden te verheerlijken. Waarom wordt God driemaal heilig genoemd indien Hij niet drie-enig is? (da Costa). Als de drie-enige God oefent Hij gerichten uit over alle goddeloosheid. Hij komt met Zijn oordeel over Zijn volk. De steden zullen verwoest worden, dat er geen inwoner meer zal zijn, vs. 11. Anderzijds is Gods heiligheid tot verlossing.

Het tweede deel van de serafijnse lofzang is op de aarde gericht: de ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol! Gods heiligheid in de hemel manifesteert zich in Zijn heerlijkheid op aarde. Bij hun lofzang in de hemel betrekken de serafs ook de aarde. Wonderlijke verbinding! De uitstraling van des HEEREN heiligheid wordt op aarde gezien in Zijn heerlijkheid. Daar is verband tussen de "qadosj" (heilig-

heid) van God en de "kabod" (heerlijkheid) van God. Onder de hoogste hemelwezens verschijnt God als de Heilige. In een lichtglans die zelfs zij niet kunnen verdragen. Dat naar buiten tredende licht wordt op aarde openbaar in Gods heerlijkheid. En die verteert niet, want het wordt in Christus geopenbaard. Dezelfde combinatie keert terug in de engelenzang van de kerstnacht. Ere zij God in de hoogste hemelen. Die eer komt op aarde openbaar als vrede. Dat is de weldaad van Zijn heerlijkheid bij de mensen van het welbehagen. In het geboren Kind is de heiligheid en heerlijkheid Gods. Ze vinden elkaar in het werk van Christus. Als de Zaligmaker zal Hij zorgen voor de eer van God. Waar dat plaats vindt, is het tot heil van zondaren: vrede met God door het bloed van Christus' kruis.

Jesaja aanschouwt de heerlijkheid van Christus, Die Hij bij de Vader had, eer de wereld was. De heerlijkheid van Gods deugden heeft Hij in Zijn eigen Zoon geopenbaard. In Christus is de heerlijkheid als van de Eniggeborene des Vaders, vol van genade en waarheid. Uiterlijk had Hij geen gedaante noch heerlijkheid dat wij Hem zouden begeerd hebben. Dan is Hij de Man van smarten. Maar voor het geloof schittert Zijn werk als Borg en Middelaar. Door de van God gegeven macht gaan ze in Zijn Naam geloven. Toen Johannes Zijn heerlijkheid zag, riep Hij uit: ziet het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt!

Hoe kan de heilige God gediend worden? Zal God aan zijn eer komen in

mijn leven? Zijn heiligheid moet mij, de zondaar toch verteren! Leven deze vragen in ons hart? Wie z'n eigen onheiligheid leert kennen, gaat inleven: geen bestaan voor God! Als we in aanraking komen met de openbaring van Gods heerlijkheid, komt er vrees. Gelijk de herders met vrees vervuld werden. Dat kan alleen de Heere Zelf wegnemen. Door Woord en Geest maakt Hij plaats voor de Zaligmaker en Zijn werk. Christus wordt heerlijk en dierbaar voor de gelovige die zelf niets heeft dan schuld en ongerechtigheid. Ik ben leeg en arm maar in Hem is een volheid van genade! Zalig die zo de Heere krijgt te zien. In Hem wordt het welbehagen des Vaders openbaar. In Zijn sterven en opstanding ligt de voldoening. Zijn offer en bloedstorting is het zoenmiddel, waarin de vrede met een kus van het recht wordt begroet. Dan krijgt de grootste der zondaren hoop op Hem, zicht op Zijn heerlijkheid. Hoe meer er van die heerlijkheid van Hem als Borg openbaar komt, des te meer word ik getrokken tot de Heere. Hij vervult ze met Zijn liefde, Hij vernieuwt hen naar Zijn beeld. Daarin wordt de vrede gesmaakt. Naar de mate dat de heerlijkheid van Christus mijn deel is, wordt mij de wereld gekruisigd. Dan wordt de zonde de dood voor mij, en een heilig leven mijn lust. Zal dit voor mij kunnen? Het is niet te verdienen met eigen werk. Dit is alles vrucht van de voorbede van Christus Die van de Vader begeert: "dat ze Mijn heerlijkheid aanschouwen."

Slidrecht, ds. J.P. Boiten

Generale Synode van Haarlem-Noord (1).

Dinsdagmorgen 29 september was het zo ver: de eerste plenaire zittingsweek van de synode begint. In de Oenenburgkerk te Nunspeet verzamelen zich de afgevaardigden. De begroeting is hartelijk en er is voor ieder koffie. Om 10.00 uur opent de voorzitter, ds. J. Westerink de vergadering. We komen bijeen als synode in rouw. We zingen Psalm 103: 8 en 9, waarna de preses Psalm 90 leest. Hij herinnert aan het overlijden van br. D. Lokhorst, die door de synode van 1995 tot quaestor was benoemd. Nu is plotseling overleden br. J. Boer, die op de eerste zittingsdag van deze synode tot penningmeester was benoemd. Br. Boer was tevens voorzitter van het studie-

fonds. Voor de 4e keer was hij als diaken afgevaardigd naar de synode. Hij zocht van harte heel de kerken te dienen. Zo gedenken we hem met dankbaarheid. Zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen moeten de lege plaats verwerken.

Zijn sterven wijst op de vergankelijkheid van ons leven en de betrekkelijkheid van ons werk. Psalm 90 wijst ook op de eeuwige God. Kunnen wij voor Hem bestaan?

Niet anders dan door het Lam, van Wie de verlost kerk zingt: Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed. Staande worden de overleden broeders herdacht, waarna ds. Westerink voorgaat in gebed.

Aan het begin van elke zitting wordt appel-nominaal gehouden. Daarbij wordt per particuliere synode nagegaan of al de afgevaardigden aanwezig zijn. Diaken W. Overduin heeft de plaats ingenomen van br. Boer.

De voorzitter uit zijn dankbaarheid voor de voorbereidingen die door de gemeente Nunspeet zijn gedaan. Het moderamen stelt voor om tot quaestor te benoemen: Br. G.P. Groeneveld te Hendrik Ido Ambacht, en als secundus: br. J. Boer jr., zoon van de overleden quaestor. De vergadering gaat hiermee accoord. Van prof. J. van Genderen is een brief binnen gekomen waarin hij meedeelt niet meer deel te nemen aan het werk van de synode.

Allereerst is nu een rapport van commissie 7 aan de orde. Deze commissie behartigt de financiële zaken en stelt voor dat de synode uitspreekt dat er geen besluiten met financiële gevolgen worden genomen, dan nadat het advies over de begrotingen van de deputaatschappen en de minimumbijdrage voor de kerken is behandeld.

Dit wordt met algemene stemmen besloten.

Huishoudelijk reglement.

Deputaten voor de vertegenwoordiging van de kerken hebben de huishoudelijke regeling van de generale synode herzien. Daarin wordt heel de structuur van het synodale werk geregeld, zoals de taken van het moderamen en de commissies, de behandeling van rapporten en voorstellen, de manier van stemmen, enz. In totaal bestaat het reglement uit 78 artikelen. Bij de bespreking vraagt diaken A. Heijstek naar de plaats van diakenen op de synode, waarvan in art. 40 wordt gesteld dat ze in een commissie kunnen worden benoemd die zaken van algemeen kerkelijk beleid behandelt. Vallen daaronder ook zaken van opzicht en tucht? Oud. P. de Jong wijst er op dat bij het staken van stemmen een hoogleraarsbenoeming plaats vindt door loting na gebed. Hoe moet die loting plaats vinden? Oud. G.K. van 't Spijker vraagt of de bepalingen bij art. 50 K.O. niet bij de huishoudelijke regeling moeten worden ondergebracht en of heel de regeling niet in de kerkorde een plaats moet hebben. Nadat de rapporteur op de vragen is ingegaan, wordt door deputaten gesteld dat het niet de bedoeling is het huishoudelijk reglement in de kerkorde op te nemen. Wat betreft de plaats van de diakenen op de meerdere vergaderingen, dat komt op deze synode

nog aan de orde. Overeenkomstig het voorstel wordt de huishoudelijke regeling vastgesteld. Deputaten vertegenwoordiging van de kerken krijgen de opdracht om na te gaan of de bepalingen bij art. 50 K.O. ook thuis horen in het huishoudelijk reglement.

Theologische Universiteit.

De voorzitter stelt aan de orde het rapport van het curatorium. Commissie 1 heeft de synode gediend met een rapport hierover. Het is gewoonte dat op de eerste dag van de volle zittingsweek de zaken van de TU te Apeldoorn worden behandeld. Al de hoogleraren zijn aanwezig, alsmede emeritus hoogleraren W. van 't Spijker en W.H. Velema. Namens het curatorium nemen ds. J. van Amstel en ds. J. Brons plaats aan de moderamentafel. Zij zijn resp. voorzitter en secretaris van het curatorium. Enkele studenten uit Apeldoorn zijn als belangstellenden aanwezig. De preses van de synode memoreert hoe ds. H. v.d. Schaaf wegens ziekte zijn werk als secretaris van het curatorium niet langer kon verrichten. Met dankbaarheid wordt melding gemaakt van zijn inzet en het vele werk dat hij heeft gedaan. Ds. J.W. v. Pelt vraagt naar het mentoraat. Welke mogelijkheden heeft een curator als mentor van een student? Oud. L. Groenewold vraagt of de gestelde maximum-leeftijd voor deelname aan het admisie-examen wel overeenkomt met de roeping tot het ambt. Waarom worden de overwegingen bij afwijzing niet kenbaar gemaakt? Ds. R. Kok wijst op de cursus voor conflictbeheersing en management. Wordt hier voldoende aandacht aan gegeven? Hij onderstreept dat gaststudenten een uitzondering moeten zijn. Is het nodig kostbare tekstedities in onze bibliotheek te hebben? Zou de schooldag niet alleen 'smiddags moeten worden gehouden? Hoe gaat het curatorium om met de gegevens van de psychologische test? Ook oud. G.F. v.d. Beek vraagt naar de betrouwbaarheidsgraad van zo'n rapport. Proberen we met zo'n psychologische test een garantie in te bouwen? Oud. A.J. de Jong meent dat de hoogleraren als woonplaats Apeldoorn behoren te hebben. Het is goed om studenten in een andere gemeente stage te laten lopen dan waar ze vandaan komen. Volgens ds. J. Jonkman bestaat er onbehagen over het feit dat er geen redenen worden bekend gemaakt bij afwijzing van een aspirant voor het admisie-examen. Moet er ook geen terugkoppeling plaats vinden naar de

kerkenraad? Er zijn zorgen in de gemeenten over de beschouwende prediking van studenten. Ds. B. de Romph wijst op de geestelijke diepgang van de preken van de studenten. Welk gewicht wordt gegeven aan het vak spiritualistiek? Oud. Versluis is dankbaar voor de laatste schooldag en pleit er voor die dag zo te blijven houden. Ds. J. Bosch vraagt of er samenwerking is met het seminarie van de nederlands Gereformeerde kerken. Is er beleid om jongeren te stimuleren om predikant te worden? Waarom geven verschillende hoogleraren het vak gemeenteopbouw?

Het is tijd voor de middagmaaltijd. Deze wordt gebruikt in een zaal van de kerk en is uitstekend verzorgd. Bij het begin van de middagvergadering zingen we Psalm 119: 7 en 9. Na Schriftlezing en gebed krijgen nog enkele vraagstellers het woord. Oud. C.J. van Westen informeert naar het vak gemeenteopbouw en de procedure voor benoeming van hoogleraren. Ds. P. den Butter merkt in verband met college-verzuim door studenten op dat de docenten er alles aan moeten doen om dit te voorkomen, door bijv. niet tijdens de collegeperiode naar het buitenland te gaan. Hij vraagt naar het tijdplan dat is opgesteld voor ds. A. Baars om zijn promotie-onderzoek af te ronden. Wat is er concreet afgesproken? Gaat de uitslag van de psychologische test niet het admisie-examen domineren? Kan het niet ergens anders in de opleiding een plaats krijgen?

De rapporteur van de commissie, ds. H. Korving, gaat op de vragen in. De psychologische test is onderdeel van het admisie-examen, maar mag niet uitgespeeld worden tegen de roeping tot het ambt. Hij benadrukt het vertrouwelijk karakter van het admisie-examen.

Ds. van Amstel zegt als president-curator dat het curatorium nog niet geheel klaar is met het denken over het psychologisch onderzoek. De roeping tot het ambt blijft voorop staan. Als een aspirant wordt afgewezen gaat een curator of hoogleraar mee voor opvang en gesprek. De mentor houdt contact met zijn student en spreekt bijv. over de preken. Of de kerken goede herders en leraars mogen krijgen, hangt van meer factoren af: kunnen kerkenraden de kandidaten begeleiden? Hoe is de situatie in de gemeente e.d. Er wordt meer aan vorming gedaan dan in het verleden. Maar

ieder moet van Boven geleerd worden! De procedure tot hoogleraarsbenoeming wordt nog nader onderzocht. Hoe kunnen we jongeren meer bij de universteit betrekken? Gedacht wordt in de kerstvacantie een dag voor jongeren te organiseren. De studenten moeten groeien in het brengen van Gods Woord. De stageplaats is altijd in een andere gemeente. Bij verschillende vakken is er ruimte voor geestelijke leiding.

De rector prof. H.J. Selderhuis deelt mee dat er 7 tot 8 studiemiddagen worden gehouden aan de Vijverberg en dat is vrij veel. Er is wel zorg over de wijze waarop kerkenraden met de studenten omgaan. Zij komen niet om lege plaatsen in het preekrooster op te vullen, maar om te oefenen. Soms wordt er later op een kerkenraadsvergadering doorgesproken over de prediking, dat is een goede zaak. Wat betreft het collegeverzuim: er wordt nu een presentielijst aangelegd. Het vak

gemeenteopbouw komt meer tot z'n recht als het verspreid is over verschillende disciplines. Aan docent Baars wordt per 1 januari a.s. een half jaar studieverlof gegeven.

De bibliothecaris prof. J.W. Maris merkt op dat elke bibliotheek er mee worstelt, wat wel of niet moet worden aangeschaft. In een volgende ronde worden nog verschillende vragen gesteld en beantwoord en worden een paar voorstellen ingediend. Dan komt de synode tot besluitvorming.

Verskillende docenten worden opnieuw benoemd. Het akkoord met de vrijgemaakte Hogeschool te Kampen inzake de vooropleiding wordt goedgekeurd. De leeftijd voor het verlenen van emeritaat aan een hoogleraar wordt 65 in plaats van 70 jaar. Het curatorium zal zich bezinnen op de procedure voor benoeming van hoogleraar. Over het psychologisch onderzoek zal de synodecommissie zich nog nader beraden.

ds. J.P. Boiten.

John Brown - "Christus, de Weg, de Waarheid en het Leven"

Het ligt in de bedoeling om in enkele artikelen iets te zeggen over het boek van John Brown dat handelt over de tekst Johannes 14:6. De tekst luidt: "Jezus zeide tot hem: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij."

John Brown gaf zijn werk de volgende ondertitel: "Een ontdekking van de rechte wijze, om Christus te gebruiken tot heiligmaking." Dit boek heeft mij bijzonder verkwikt. Daarom vatte ik het plan op om u mee te laten proeven en smaken. Vooraf is het zinvol kort enkele woorden te wijden aan de persoon en het werk van John Brown. De onderstaande gegevens ontleen ik aan het voorwoord van Ds. J. van der Haar. Hij schreef dit voorwoord op verzoek van uitgever Den Hertog. Deze uitgever verzorgde in 1979 Een heruitgave van bovengenoemd boek. John Brown wordt veelal aangeduid als "Brown van Wamphray", omdat hij lange tijd in Wamphray predikant geweest is. Deze typering onderscheidde hem direkt van vele anderen, die dezelfde naam als hij droegen en als vermoedelijke geboorteplaats wordt Kirkcudbright genoemd. Als geboortejaar wordt aangenomen het jaar 1610. Hij stierf in 1679. John Brown staat bekend als één van de Schotse kerkleiders.

Dat was in die eeuw geen gemakkelijke taak. In 1655 werd hij als predikant verbonden aan Wamphray. In die gemeente heeft hij met veel vrucht mogen werken. Nog eeuwen later werd er zijn naam met ere genoemd. Helaas, er kwam bij de restauratie in het jaar 1662 een einde aan zijn bediening. (Restauratie d.i. in de Engelse geschiedenis het herstel van de Stuarts in 1660, in de persoon van Karel II, waardoor een eind kwam aan de uit de burgeroorlog voortgekomen republiek die zich na de dood van Cromwell (1658) niet had kunnen handhaven.) Als één van de bekwaamste kerkelijke leiders werd hij op 6 november 1662 veroordeeld en gevangen genomen in de beruchte "Tolbooth"-gevangenis te Edinburgh.

Omdat o.a. de gevangenislucht zijn gezondheid dreigde te knakken, werd hij wel ontslagen, maar tevens verbannen. Hij mocht nooit meer terugkomen. Zijn gang was naar Nederland. Daar was hij gedurende enkele jaren predikant van de Schotse kerk te Rotterdam. Ook hier liet koning Karel II hem niet met rust. Hij eiste van de Staten Generaal, dat Brown van hier verbannen zou worden, maar gelukkig gaven de Staten aan die eis niet toe. Kort voor Browns dood was hij toch

nog weer in Schotland, want hij nam mede deel aan de plechtige bevestiging als predikant, van Ds. Richard Cameron. Verder is er niet veel bekend van John Browns leven. Wellicht vindt u het interessant om nog iets te weten over zijn publicaties. Hij schreef in 1695 een werk dat de titel draagt: "The life of justification opened." In 1797 verscheen het in een Nederlandse vertaling onder de titel: "De toegang van Gods genadetroon geopend." In 1679 (zijn sterfjaar dus!) verscheen het werk "The life of faith" Door P. van der Meersch vertaald, verscheen het onder de titel "Het leeven des Geloofs ten tyde van beproevingen"

Bepaalde werken beleefden tal van herdrukken. We noemen er twee.

"Christ in believers the hope of glory", Edinburgh 1694. De Nederlandse vertaling is van de hand van de bekende Ds. J. Koelman; ze verscheen in 1680 te Amsterdam bij J. Boekholt. De vertaling heet: "Christus de Hope der heerlijkheid." In 1882 verscheen nog een laatste herdruk te Leiden bij D. Donner. Tenslotte nog een enkel woord over de huidige herdruk. De Engelse titel luidt "Christ, the way", verscheen in 1677 te Rotterdam. In het jaar erop, dus in 1678, verscheen reeds de Nederlandstalige van de zo ijverige nimmer rustende predikant, Ds. Koelman. De titel luidde: "Christus, de wegh, de waarheid ende het leven." Het is een traktaat over Johannes 14:6, gecombineerd met een verhandeling over Colossenzen 1:27 (Christus, de Hope der heerlijkheid).

Dit boek is Browns standaardwerk, waard om herdrukt te worden. Welnu het ligt in de bedoeling om uit de herdruk van 1979 u het een en ander te laten mee(lezen). In het eerste hoofdstuk maakt Brown enkele opmerkingen over de samenhang van de tekst. De tekst staat immers in een bepaald verband. Bovendien is de inhoud van de tekst op andere plaatsen in de Schrift terug te vinden. Waaruit blijkt hoe belangrijk deze tekst is voor het geestelijke leven.

Brown laat zien hoe de satan op allerlei manieren de kinderen Gods tracht af te trekken van Christus. De satan weet dat als hij hier niet overwint het nooit meer zal winnen. Als hij de kinderen Gods niet los kan scheuren van Christus zal hij geen winst boeken.

"Deze listige tegenpartijder zet nu enigen aan het werk, om als de weg ten hemel uit te roepen, te prediken, te spreken, te schrijven, hetgeen Christus niet is; een soort van zedelijkheid, bur-

gerlijkheid en uitwendige heiligheid, waarop de ziel zou rusten." Deze woorden zijn nog steeds actueel! Hoe velen verleiden anderen door hen voor te houden dat ze met wat godsdienst en goede werken zalig kunnen en zullen worden. Elke heiligheid die niet door de kracht van Jezus de onze wordt, is van geen enkele betekenis!

Brown stelt terecht dat menig kind van God nauwelijks weet hoe hij Christus dient te gebruiken tot wasdom in de genade en de ware heiligmaking. Letterlijk zegt hij zo: "Nochtans belijdt menige begenadigde ziel haar onkennis omtrent de vaste en voor spoedige wijze om Christus te gebruiken tot wasdom in de genade en de ware heiligmaking. Derhalve kan hier enige ontdekking van de waarheid, niet anders dan nuttig, tijdig en aange naam voor haar zijn." Wat is het nodig dat we - wie we ook zijn - een beroep leren doen op de Leidsman zoals Hij in Jes. 55:4 getekend wordt. Daar luidt de belofte als volgt: "Ziet, Ik heb hem tot een getuige der volken gegeven, een vorst en gebieder der volken." Hij is het die beloofd heeft: "Ik zal de blinden leiden door den weg, dien zij niet geweten hebben, Ik zal ze doen treden door de paden, die zij niet geweten hebben, Ik zal de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken, en het kromme tot recht."

Hieruit leren, dat - wanneer we geen raad meer weten we dan juist het meest moeten hopen. O dat wij, lezers en lezeressen van Bewaar het Pand mochten leren uitzien naar hulp van de kant van de Heere. Ja, het is juist gunstig als wij geen uitweg meer zien, want in die weg alleen leren we ons van Gods hulp afhankelijk weten en ons op Hem verlaten. Is het onze wens dat de Heere ons bijstaat in tegen spoed? Dan moeten we "blind" zijn.

Brown weet zich in de uitleg van de tekst: "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven" geheel afhankelijk van de Heere. Hij wijst erop dat de Heere Jezus direkt al aan het begin van Johannes 14 Zijn discipelen troost. Hij troost om hen zó op de goede wijze voor te bereiden op Zijn naderend afscheid. "Uw hart worde niet ontroerd; gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij. In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zou Ik het u gezegd heb. Ik ga heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer ik heen zal gegaan zijn, en u plaats zal bereid hebben, zo kome Ik weder en Ik zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar Ik ben" (Joh. 14:1-3). De

schrijver zegt het zo: "Hij (dat is de Heere Jezus) zal hen niet troosteloos laten en daarom legt Hij sterke gronden van troost, om hun kwijnende en bezwijkende harten te ondersteunen." Hebt u ook dit onderwijs van node? Ja we hebben het allemaal nodig. De vraag is echter of u en ik ons laten onderwijzen door de Heere. Daar komt het op aan. Er is namelijk zoveel onkunde en onbegrip over het werk van Christus. Let maar op Thomas. Hij viel lichtvaardig en ongelovig uit, aldus Brown. "Thomas zei tot Hem: Heere, wij weten niet, waar Gij heen gaat, en hoe kunnen we den weg weten? Jezus zeide tot hem: Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot den Vader, dan door Mij" (Joh. 14:5 en 6). Zo zijn er vele gelovigen die meer genade en kennis van God en Christus kunnen hebben, dan zij wel bekwaam zijn te zien, of te erkennen, dat zij hebben; en dit, hetzij door sterke begeerten naar hoger mate, hetzij door klaarder ontdekkingen van de uitgestrektheid van het voorwerp, hetzij door misvattingen van de ware natuur der genade, hetzij door het verachten van de dag der kleine dingen, enz." Hieruit blijkt dat John Brown een bekwaam prediker en herder was. Hij kende de verborgen omgang met de Heere. Hij wist ook waar de zielen gelegerd waren. Hij wist te onderscheiden waarop het aankwam. Dat had hij van Zijn Meester geleerd. Door veel te luisteren naar wat Christus in Zijn Woord en door Zijn Geest hem bekend maakte. De volgende keer zullen we horen hoe Christus Zijn discipelen troost, meer troost door hen te openbaren Wie Hij Zelf is!

G.J. Capellen

Adoptievereniging der Gereformeerde Gezindte

D.V. 7 november 1998 hoopt de Adoptievereniging der Gereformeerde Gezindte haar najaarsvergadering te houden. De vergadering zal plaats hebben in aula Alpha van het Driestar College aan de Ronsseweg te Gouda, en vangt aan om 14.00 uur, de zaal is open vanaf 13.30 uur. De voorzitter van de vereniging, Ds. A. Bac, predikant van de Gereformeerde Gemeente te Bodegraven, hoopt de middag te openen. Mevrouw H. Vink uit Stolwijk hoopt deze middag voor ons

een lezing te houden met als titel: "Verwachtingen Allerlei". In deze lezing hoopt mevr. Vink aan 't hand van praktijkervaringen iets te vertellen over de verwachtingen voorafgaand aan de komst van een kind in het gezin en de reële werkelijkheid daarna.

Deze middag zal er voor de eerste maal een informatie-tafel staan die bemand zal zijn door een of meerdere bestuursleden. Zoals altijd bij deze ledenvergaderingen geldt ook hier weer: leden en belangstellenden van harte welkom.

Ned. Stichting voor "verpleegkundigen in Israël"

1948

1998

Al meer dan 20 jaar stelt onze stichting ten doel, om iedereen in Israël behulpzaam te zijn op verpleegkundig gebied. Dit kunnen wij alleen doen door Uw financiële bijdrage in de vorm van giften. Het bestuur is u veel dank verschuldigd aan de giften etc. die u in dit jaar reeds gaf, maar tot onze spijt moeten wij helaas weer een beroep op u doen, daar wij nog aanvragen voor verpleegmateriaal etc. hebben liggen. Wij kunnen aan deze aanvragen niet voldoen, daar wij hiervoor een tekort hebben van f 170.000,-. Steun daarom ons werk, wanneer dit in uw vermogen ligt. Help mee door uw gift over te maken op giro 3885840 t.n.v. penningmeester V.V.I., Postbus 903, 3100 SX Schiedam.

Boekbersprekingen

Alexander Comrie, **Het oprecht geloof**, Verklaring van Zondag 7 van de Heidelbergse Catechismus, 173 blz., f 29,50, Uitgeverij den Hertog - Houten.

Deze heruitgave van de bekende preek van Comrie is voorzien van een inleiding van Ds. A. Moerkerken. De preek over Zondag 7 heeft een grote omvang. Hij is dan ook niet in deze vorm uitgesproken, maar is een latere bewerking door Comrie van verschillende preken over deze Zondag. In de inleiding geeft Ds. Moerkerken achtergrondinformatie over de kerkelijke situatie in Nederland ten tijde van Comrie. Er was geschil gerezen over het wezen en het welwezen van het geloof. We lezen op blz. 15 "Comrie

onderscheidt drie geloofsdaden, namelijk kennis, toestemming en vertrouwen. Geen van deze drie daden mag de *actus formalis fidei*, de eigenlijk of volkomen daad van het geloof, worden genoemd. Zoals de drie lijnen op zichzelf nog geen driehoek vormen, zo maken de drie daden van het geloof het geloof nog niet. Van een oprecht geloof is eerst sprake als er een 'combinatie van alle wezenlijkheden' is. Nu wordt duidelijk welke positie Comrie inneemt in de twisten over het geloof in zijn tijd. Evenals Theodorus van der Groe hield hij staande dat het vertrouwen tot het wezen van het geloof behoort. Het behoort namelijk tot de natuur van het 'ingewrochte geloof' (de *habitus*). Maar omdat deze niet altijd geoefend wordt, kan Comrie ergens tot de duidelijke uitspraak komen: '...dat wij zeer gaarne betuigen, dat wij het niet met die houden, die stellen, dat al het genoemde geen zaligmakend werk zou zijn, totdat de ziel met bewustheid in een dadelijke en wederzijdse onderhandeling met Christus komt' (Eigenschappen, blz. 132). Zo heeft Alexander Comrie een evenwichtig tussenstandpunt ingenomen in de scherpe strijd. De opnieuw uitgegeven preek van Comrie bevat veel onderwijs met name aangaande het bevindelijke leven. In de nieuwe uitgave is geprobeerd door een hoofdstukindeling het geheel overzichtelijker te maken. Neem en lees.

Ethel Herr, **De Duif en de Roos**, 348 blz., f 39,90, Uitgeverij de Groot-Goudriaan - Kampen. Het boek is in de Verenigde Staten verschenen en nu vertaald door Rika Vliek. Het is een boeiend geschreven roman uit de 80-jarige oorlog. We worden verplaatst in de tijd van de beeldenstorm in Breda. Kennisname van de inhoud van dit boek doet wel enkele vragen rijzen. Heeft de schrijfster voldoende affiniteit met het calvinisme? Worden de voormannen van de reformatie niet te negatief getekend? Speelt de afstand tot ons vaderland niet een rol in deze zaken? Wie het boek leest, dient hiermee wel rekening te houden om geen verkeerde beeldvorming te krijgen aangaande het calvinisme.

Stichting Lectori Salutem, Postbus 229, 2990 AE Barendrecht, tel. 0180-622960. Opnieuw deed deze stichting een aantal brochures verschijnen die we onder de aandacht van onze lezers willen brengen. Het zou een goede

zaak zijn kennis te nemen van de inhoud van een of meerdere brochures van deze stichting. In de nu verschenen brochures worden belangwekkende zaken aangesneden. We geven u de titels en de onderwerpen van de nu verschenen brochures:

nr. 71

Ds. C.J. Meeuse, Over Psalmen en orgels. Lezing over het Psalmgezag en de begeleiding ervan, inzonderheid in de eredienst. *Prijs f 3,50*

nr. 72

Ds. C.J. Meeuse, Joodse Orthodoxie en Beking. Openingswoord en lezing op de Studiedag 1995 van het Deputaatschap voor Israël van de Gereformeerde Gemeenten. *Prijs f 3,50*

nr. 73

Ds. C.J. Meeuse, Laat de kinderen tot Mij komen. Predikatie over Markus 10:14b. *Prijs f 2,50*

nr. 74

Ds. W. Silfhout. Landbelofte. Studie naar de vraag of de landbelofte van het Oude Testament haar vervulling vindt in de huidige ontwikkelingen in het land Israël. Studiedag 1997 van het Deputaatschap voor Israël van de Gereformeerde Gemeenten. *Prijs f 3,50*

nr. 75

Ds. P. de Vries. De typologische Schriftuitleg en prediking. Uitwerking van een lezing gehouden op een studiedag van het Comité Studiedagen Theologie. *Prijs f 3,50*

Leven en Licht, Bijbels dagboek 1999, Een dagboek voor jongeren en ouderen. Kort en kernachtig is de Bijbelse boodschap verwoord. Medewerkers: Ds. P. den Butter, Ds. C. Harinck, Ds. W. Harinck, Ds. G.C. Kunz, Ds. L.W.Ch. Ruigrok en Ds. A. van de Weerd, f 14,95, Uitgeverij den Hertog - Houten. Naast andere dagboeken zal ook dit dagboek zijn weg het komende jaar wel weer weten te vinden.

Wulfert Floor, **Uit het zaaivat**, Bijbels dagboek samengesteld en geredigeerd door dhr. J. van den Brink, f 49,50, Uitgeverij de Groot Goudriaan - Kampen. Wulfert Floor leefde van 1818-1876 in de gemeente van Driebergen. Hij was landbouwer van professie. Daarnaast oefende hij (voor de eerste maal op 26-jarige leeftijd op een boerderij onder Doorn). Oefenen is een godsdienstige samenkomst houden zonder in het predikambt te staan met als doel de hoorders te stichten, te onderwijzen, te troosten en te verma-

nen. Het dagboek is samengesteld uit acht bundels 'Al de Eenvoudige Oefeningen' en uit de bundel 'Nagelaten oefeningen' totaal 181 oefeningen. Er is weleens iets weggelaten omdat een gedeelte te lang was. Spelling en punctuatie zijn aangepast. De titel is ontleend aan de 23ste oefening van de achtste bundel. Daar schreef Floor: "Och, ik hoop dat ik thans de zaaier mogt zijn en gijlieden de eter!" Hij begeerde het zaad van Gods Woord in alle eenvoudigheid uit te strooien. Gezien de belangstelling die er tot op de dag van vandaag voor zijn oefeningen is, zal ook de derde druk van dit keurig verzorgde dagboek zijn weg wel weten te vinden.

Frieda Mout-van der Linden, **In goede handen**, 47 blz., f 12,75, Uitgeverij De Banier - Utrecht.

Korte, eenvoudige stukjes ter overdenking voor hen die in het ziekenhuis liggen. De titel is ontleend aan de bijdragen op de blz. 28 en 29 en 45 en 46. Het dient bij het lezen van dit boekje wel bedacht te worden dat de schrijfster schrijft vanuit geloofsstandpunt. Op blz. 42 lezen wij een treffend citaat van Rutherford: "En ik weet zeker, dat het beter is, ziek te zijn, mits Christus tot het bed nadert en de gordijnen wegschuift en zegt: 'Heb goede moed! Ik ben uw heil', dan gezondheid te genieten, kloek en sterk te zijn en nooit door God te worden bezocht."

Dagboek 1999, **Bloeien als een lelie**, Bijbels dagboek voor de vrouw, per week wordt een thema behandeld, zoals oprechtheid, deugden, zoeken, troost en schepping. De auteurs zijn Chr. Geref., Geref. Gem. en Ned. Hervormd (waaronder ook vrouwen). Naast een bezinnend/meditatief stukje is er per dag ruimte om aantekeningen te maken. Hierdoor is deze uitgave geschikt voor meditatief gebruik en als persoonlijk dagboek. Vorig jaar verscheen dit dagboek voor het eerst. Gezien de positieve reacties is nu een tweede dagboek verschenen. Uitgave J.J. Groen en Zoon, f 29,95.

C.H. Spurgeon, **Voor iedere avond**, Bijbels dagboek, f 39,90 (vergeleken met vorig jaar ruim f 5,- in prijs verlaagd), Uitgeverij de Groot Goudriaan - Kampen. Uit het Engels vertaald door P.J. de Gier. Te midden van de niet aflatende stroom van dagboeken zal ook deze uitgave zijn weg wel vinden.

BKG

Hebt u kraam- of gezinshulp nodig.
bel ons dan:

0318 - 52 77 99

Voor hulpverlening dag en nacht
bereikbaar

Voor inlichtingen niet bellen tussen 16.00 en
19.00 uur. Laat u wel tijdig inschrijven!

**Bijbels in
Statenvertaling**

GBS

Zakbijbels in diverse uitvoeringen

Kleine zakbijbel met Psalmen en Formulieren,
en tien landkaartjes.
Afmetingen 8,5 x 12,5 cm, zwart,
met goudopdruk en leeslijnen.

D31	kunstleer, kleursnee	f 56,-
D32	leer, goudsnee	f 97,-
D33	kunstleer, kleursnee, duimgrepen	f 107,-
D34	leer, goudsnee, duimgrepen,	f 149,-
D35	idem ritssluiting	f 179,-

Grote zakbijbel 10,5 x 15,5 cm.
Uitvoering zoals kleine zakbijbel.

H31	kunstleer, kleursnee	f 69,-
H32	leer, goudsnee	f 110,-
H33	kunstleer, kleursnee, duimgrepen	f 122,-
H34	leer, goudsnee, duimgrepen	f 169,-
H35	idem, met ritssluiting	f 210,-

Gereformeerde Bijbelstichting
Postbus 168, 4140 AD Leerdam, tel.: (0345) 610 155

REFORMATORISCH SPECIAAL ONDERWIJS BARENDRECHT

DE WIJNGAARD

Het bestuur van de hierboven genoemde school roept sollicitanten op voor de volgende vacatures:

A. Een leerkracht voor het Voortgezet Speciaal Onderwijs (m/v)

(de vacature ontstaat door het vertrek van een leerkracht naar het DOS/Stichting Overstap als coördinator Arbeidsinpassing)

- Het betreft leerlingen in de leeftijd van 13-15 jaar
- De collega die we zoeken, moet iemand zijn die belangstelling heeft voor jongeren die moeite hebben met het aanleren en verwerken van de schoolse vaardigheden. Ook sociaal-emotioneel kunnen er problemen zijn. Daarom hebben deze jongeren extra individuele aandacht nodig!
- Onze voorkeur gaat uit naar een collega die bevoegd is voor en ervaring heeft in het basisonderwijs, maar ook degenen zonder onderwijsbevoegdheid, die zich aangetrokken voelen tot moeilijk lerende jongeren worden dringend verzocht te solliciteren.

Benoemingen: 1 december 1998 of z.s.m. daarna

B. Een leerkracht voor het Speciaal Basis Onderwijs (SBO) (m/v)

(deze tijdelijke vacature ontstaat doordat een leerkracht met zwangerschapsverlof gaat; de benoeming geldt voor de periode van het zwangerschapsverlof)

- Onze voorkeur gaat uit naar iemand met ervaring in de midden/bovenbouw van het basisonderwijs; de leerkracht werkt met een groep van ongeveer 18 kinderen in de bovenbouw.
- De vacature betreft 1 dag: de werkdag is de woensdag voor de periode van 16 weken.

Benoemingsdatum: 1 jan. 1999

Algemene informatie:

- De Wijngaard gaat uit van de Stichting voor speciaal onderwijs op reformatorische grondslag in de regio Zuid-Holland Zuid.
- De school is gevestigd in Barendrecht.
- Het onderwijs wordt gegeven in een modern schoolgebouw.

Benoemingsvereisten:

- Het van harte onderschrijven van de grondslag van de school, te weten de Bijbel als Gods Woord en de daarop gegronde Drie Formulieren van Enigheid
- Affiniteit met de kinderen die de school bezoeken

Nadere informatie:

- Telefoon school: 0180-611077
- Voor vacature A: dhr. H.M. van Beek (adj.dir./coörd. VSO), 0180-620598 (privé)
- Voor vacature B: dhr. H.J. de Lange (plv. dir./coörd. SBO), 1084-420283 (privé)

Een bezoek aan de school om kennis te maken is zeer mogelijk.

Procedure:

De VGS-sollicitatie is van toepassing.

Sollicitaties:

Sollicitaties met vermelding van referenties vóór 31 oktober 1998 richten aan de secretaris van de Stichting voor speciaal onderwijs op reformatorische grondslag in de regio Zuid-Holland Zuid, mr. J.W. Voorwinden, Postbus 374, 2990 AJ Barendrecht

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer (B.K.G.M.)

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.

Zoek bij

ons
uw Bijbel of
boek

Verzending of
bezorging mogelijk

Bel 0184 - 412461

Burg. Winklerplein 25
3362 AA Sliedrecht

- Wij verzorgen begravenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Ongeacht bij welk begravenis fonds men (eventueel) is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begrafnisverzorging Vos

Aardhuisweg 74
3888 MG Uddel
Tel. 0577 - 401689